

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Навчально-науковий інститут української філології та журналістики
Кафедра журналістики

Кваліфікаційна робота
бакалавра

з теми: **«СЕРІЯ ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ВІДЕОСЮЖЕТІВ ПРО ЖИТТЯ
ВІЙСЬКОВИХ “НЕЗЛАМНІ ТА НЕПЕРЕМОЖНІ”»**

Виконала: студентка Zh1-B20 групи
спеціальності 061 Журналістика
Василенко Діана Віталіївна

Керівник:
Доктор філологічних наук,
професор кафедри української мови.
Марчук Л. М.

Рецензент:
Доктор філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови,
директор навчально-наукового
інституту української філології та
журналістики.
Коваленко Б.О.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ОПИС ПРОЄКТУ.....	10
ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТВОРЕННЯ ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ВІДЕОСЮЖЕТІВ.....	17
ВИСНОВКИ.....	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	27

ВСТУП

Актуальність дипломного проєкту на тему "Серія документальних відеосюжетів про життя військових 'Незламні та непереможні'" є дуже високою з кількох причин:

1. Суспільний інтерес та важливість теми: У контексті поточної ситуації в Україні, життя військових має великий суспільний інтерес. Люди прагнуть дізнатися більше про тих, хто захищає їхню країну, і розуміти їхні випробування та подвиги.
2. Підтримка морального духу: Такі документальні сюжети можуть стати потужним інструментом для підвищення морального духу як серед військових, так і серед цивільного населення. Вони демонструють силу, стійкість та відвагу українських військових, що важливо для національної єдності та підтримки бойового духу.
3. Історична значущість: Документування поточних подій для майбутніх поколінь є критично важливим. Ці сюжети можуть стати частиною історичного архіву, що дасть можливість зрозуміти й оцінити події сучасності у майбутньому.
4. Освітня цінність: Відеосюжети можуть використовуватися в освітніх цілях, щоб навчати молодь про сучасні військові конфлікти, патріотизм, історію та героїзм. Вони можуть бути включені до шкільних програм та університетських курсів.
5. Медіа та інформаційний простір: В умовах інформаційної війни та пропаганди, створення якісного, правдивого контенту є надзвичайно важливим. Документальні сюжети можуть стати потужним інструментом протидії дезінформації та маніпуляціям.
6. Психологічна підтримка: Розповіді про реальні життєві історії військових можуть допомогти ветеранам і їхнім родинам відчувати підтримку та розуміння з боку суспільства. Це може мати терапевтичний ефект і сприяти адаптації після повернення до цивільного життя.

Таким чином, проєкт "Серія документальних відеосюжетів про життя військових 'Незламні та непереможні'" є актуальним і важливим як з точки зору суспільного інтересу, так і з точки зору його внеску в історичний, освітній та психологічний контексти.

Мета проєкту:

Мета проєкту "Серія документальних відеосюжетів про життя військових 'Незламні та непереможні'" полягає в створенні правдивих, емоційно насичених та освітньо значущих документальних відеосюжетів, які висвітлюють життя та діяльність українських військових, підкреслюючи їхню мужність, стійкість та героїзм, а також сприяють підтримці морального духу населення та збереженню історичної пам'яті.

Завдання проєкту:

1. Дослідження та підготовка матеріалу:

-Збір та аналіз інформації про військових, їхні життєві історії, бойовий шлях та особисті досягнення.

-Проведення інтерв'ю з військовими, їхніми родичами, друзями та командирами.

-Вивчення архівних матеріалів, фотографій, відеозаписів та інших документальних джерел.

2. Створення відеосюжетів:

-Розробка сценаріїв для кожного відеосюжету, враховуючи драматургічну та емоційну складові.

-Організація та проведення зйомок, включаючи польові зйомки у військових частинах, на полігонах та в зоні бойових дій (за можливості).

-Монтаж відзнятого матеріалу, додавання графіки, музики та звукових ефектів для посилення емоційного впливу.

3. Поширення та популяризація:

-Створення медіа-плану для поширення відеосюжетів через різні канали комунікації: телебачення, соціальні мережі, спеціалізовані військові та новинні портали.

-Співпраця з освітніми установами для інтеграції відеоматеріалів у навчальні програми.

-Організація публічних показів, лекцій та обговорень, присвячених темі життя військових.

4. Оцінка ефективності:

-Збір відгуків від глядачів, військових та експертів щодо якості та впливу створених відеосюжетів.

-Аналіз статистичних даних про кількість переглядів, поширень та взаємодій з контентом у соціальних мережах.

-Проведення опитувань для визначення рівня обізнаності та змін у ставленні населення до військових після перегляду відеосюжетів.

5. Психологічна підтримка:

-Включення елементів, які показують шляхи реабілітації та підтримки військових після бойових дій.

-Співпраця з психологами для надання допомоги військовим, які діляться своїми історіями.

-Ці завдання спрямовані на досягнення головної мети проекту – створення впливового документального контенту, який не тільки висвітлює важливі

аспекти життя військових, але й сприяє загальній підтримці та розумінню їхнього внеску в захист країни.

Об'єкт проєкту:

Об'єктом проєкту "Серія документальних відеосюжетів про життя військових 'Незламні та непереможні'" є військові Збройних Сил України, які беруть участь у бойових діях, а також їхнє життя та діяльність в умовах війни та після повернення до цивільного життя.

Предмет проєкту:

Предметом проєкту є документальні відеосюжети, що висвітлюють особисті історії, професійні досягнення, виклики, з якими стикаються військові, їхні особисті переживання, стосунки з родиною та друзями, процес адаптації після повернення з фронту, а також їхній внесок у захист країни та забезпечення її суверенітету.

Специфіка аудиторії для проєкту "Серія документальних відеосюжетів про життя військових 'Незламні та непереможні'" включає наступні групи:

1. Військові та їхні родини:
  - Військовослужбовці: Для них відеосюжети можуть стати джерелом підтримки, мотивації та визнання їхніх зусиль.
  - Родини військових: Вони знайдуть розуміння та підтримку, а також зможуть дізнатися більше про умови служби їхніх близьких.
2. Громадянське населення:
  - Широка аудиторія: Громадяни України, які цікавляться поточною ситуацією в країні, та ті, хто хоче підтримати армію морально та матеріально.
  - Молодь та студенти: Відеосюжети можуть слугувати освітнім інструментом, підвищуючи рівень патріотизму та розуміння сучасних викликів.
3. Медійні та освітні організації:

- Медіа: Журналісти та редактори, які можуть використовувати матеріали в своїх репортажах і статтях.
- Освітні заклади: Школи, університети та інші освітні установи можуть використовувати відеосюжети для навчання і виховання молоді.

4. Психологічні та соціальні служби:

- Психологи та соціальні працівники: Відеоматеріали можуть бути використані в роботі з військовими та їхніми сім'ями для надання психологічної підтримки та реабілітації.

5. Міжнародна аудиторія:

- Іноземні глядачі: Люди з інших країн, які цікавляться подіями в Україні та її боротьбою за суверенітет. Це також включає міжнародні організації, які можуть підтримати Україну в різних формах.

6. Ветеранські організації:

- Об'єднання ветеранів: Вони можуть використовувати ці сюжети для популяризації своїх програм підтримки та реабілітації ветеранів.

Специфічні потреби та очікування аудиторії:

- Емоційний контент: Глядачі шукають емоційно насичені та правдиві історії, що дозволяють відчувати реальність життя військових.
- Освітня складова: Інформація про історичні та соціальні аспекти війни, особливості військової служби та її вплив на особисте життя.
- Моральна підтримка: Важливо показати силу духу, стійкість та героїзм військових, що допоможе підвищити моральний дух як серед військових, так і серед цивільного населення.
- Інформаційна точність: Аудиторія очікує точних та достовірних фактів, без спотворення або маніпуляцій.
- З урахуванням цих особливостей, проєкт зможе ефективно досягти своєї мети та завдань, впливаючи на різні групи аудиторії і сприяючи підтримці військових та їхніх родин.

Проект "Серія документальних відеосюжетів про життя військових 'Незламні та непереможні'" може бути застосований у різних сферах, кожна з яких сприятиме досягненню його цілей. Ось **основні сфери застосування**:

1. Медіа та журналістика:

- Телебачення: Показ документальних сюжетів на національних та регіональних телеканалах.
- Інтернет-платформи та соціальні мережі: Публікація відеосюжетів на платформах, таких як YouTube, Facebook, Instagram, TikTok, що забезпечить широке охоплення аудиторії.
- Новинні портали: Використання матеріалів у статтях, репортажах та новинних випусках.

2. Освіта:

- Школи та університети: Інтеграція відеосюжетів у навчальні програми, що дозволить учням та студентам глибше зрозуміти сучасні військові конфлікти та історію України.
- Виховні години та патріотичні заходи: Використання відеосюжетів під час проведення тематичних заходів у навчальних закладах.

3. Культура та мистецтво:

- Кінофестивалі та покази: Участь у документальних та кінофестивалях, організація спеціальних показів у кінотеатрах та культурних центрах.
- Музеї та виставки: Включення відеоматеріалів до експозицій, присвячених сучасній історії та військовим конфліктам.

4. Громадські організації та волонтерські рухи:

- Ветеранські та волонтерські організації: Використання сюжетів для популяризації своєї діяльності, залучення нових волонтерів та підтримки ветеранів.
- Патріотичні організації: Проведення просвітницьких заходів, спрямованих на підвищення патріотизму та підтримку військових.

5. Психологічна підтримка та реабілітація:

- Центри психологічної допомоги: Використання відеосюжетів для роботи з ветеранами, їхніми родинами та військовими, що знаходяться на реабілітації.
  - Групи підтримки: Організація сеансів перегляду та обговорення для підтримки морального та психологічного стану військових та їхніх родин.
6. Державні та військові установи:
- Міністерство оборони та інші державні органи: Використання відеосюжетів у інформаційних кампаніях, присвячених військовій службі та патріотичному вихованню.
  - Військові частини та навчальні заклади: Показ відеосюжетів під час навчань, тренінгів та інших заходів для підвищення морального духу та навчання.
7. Міжнародні організації та дипломатія:
- Міжнародні гуманітарні та правозахисні організації: Використання відеоматеріалів для привернення уваги до ситуації в Україні та підтримки військових.
  - Дипломатичні місії: Використання відеосюжетів для просування іміджу України за кордоном та інформування міжнародної спільноти про ситуацію в країні.

Ці сфери застосування дозволять максимально ефективно використовувати створені відеосюжети для досягнення широкого спектру цілей, включаючи підтримку військових, підвищення рівня обізнаності громадськості та збереження історичної пам'яті.

ВИСНОВКИ

Першим завданням при виконанні кваліфікаційної роботи бакалавра було дослідження та підготовка матеріалу. Для цього було проведено всебічний збір та глибокий аналіз великої кількості інформації про військових. Зокрема, досліджувались їхні життєві історії, детально вивчався бойовий шлях кожного з них та особисті досягнення, які вони здобули протягом своєї служби. Цей процес включав роботу з різноманітними джерелами, як письмовими, так і візуальними, що дозволило сформуванню цілісного уявлення про їхнє життя та внесок у захист країни.

Наступним важливим етапом було проведення інтерв'ю з військовослужбовцями. Ці бесіди допомогли не лише зібрати унікальні свідчення та особисті розповіді, але й надати матеріалу емоційного забарвлення та глибини. Інтерв'ю проводилися з метою отримання прямих свідчень про бойові дії, особистий досвід військових та їхні думки про події, в яких вони брали участь.

Окрім цього, було здійснено детальне вивчення архівних матеріалів, що включало аналіз старих фотографій, відеозаписів та інших документальних джерел. Ці матеріали дозволили відтворити хронологію подій та глибше зрозуміти контекст ситуацій, з якими стикалися військовослужбовці. Фотографії та відеозаписи стали важливим джерелом візуальної інформації, доповнюючи письмові свідчення та інтерв'ю, і допомогли створити більш повне та детальне уявлення про життя військових.

Таким чином, завдяки ретельному збору та аналізу різноманітних джерел інформації, вдалося створити комплексний та багатогранний портрет військових, які стали героями документального проекту.

Наступним завданням було створення відеосюжетів, що вимагало ретельного планування та координації. На цьому етапі ми розпочали із розробки сценаріїв для кожного відеосюжету, враховуючи як драматургічні, так і емоційні складові. Кожен сценарій був ретельно продуманий, щоб максимально точно відобразити життєві історії військових, їхні переживання, бойові подвиги та особисті досягнення. Ми детально опрацьовували діалоги, сцени та послідовність кадрів, щоб створити цілісні та захоплюючі наративи.

Після завершення роботи над сценаріями, ми приступили до організації та проведення зйомок. Цей етап включав як студійні зйомки, так і польові зйомки на місцях, де відбувалися події, про які розповідали наші герої. Польові зйомки дозволили нам зібрати унікальні кадри, що відображають реальні умови, в яких перебували військові. Це дало автентичності та глибини нашим відеосюжетам. Ми використовували різноманітні технічні засоби, такі як дрони для аерозйомки, що допомогло отримати масштабні та захоплюючі кадри.

Заключним етапом при виконанні цього завдання був монтаж відзнятого матеріалу. Це включало не лише нарізку та з'єднання кадрів, але й додавання графіки, музики та звукових ефектів. Музика та звукові ефекти грали ключову роль у посиленні емоційного впливу відео на глядача. Ми ретельно підбирали музичні треки, що відповідали настрою кожної сцени, а також використовували звукові ефекти для підкреслення важливих моментів. Графічні елементи допомогли наочно представити інформацію, статистику та інші дані, що зробило відео більш інформативним та зрозумілим.

Таким чином, створення відеосюжетів стало складним, але захоплюючим процесом, який вимагав від нас не лише технічної майстерності, але й творчого підходу. Завдяки злагодженій роботі всієї команди вдалося створити якісні, емоційно насичені та правдиві відеосюжети, що відображають життя військових "Незламні та непереможні".

Одним із ключових завдань при створенні проєкту була забезпечення психологічної підтримки військових, з якими проводилися інтерв'ю, а також тих людей, які зіткнулися з психологічними проблемами через війну та військові дії. Це завдання було надзвичайно важливим, оскільки психоемоційний стан героїв наших відеосюжетів відігравав значну роль у їх здатності відкрито та щиро поділитися своїми історіями та переживаннями.

У відеосюжетах ми намагалися не лише показати героїчні вчинки та бойові подвиги військових, але й звернути увагу на їхню реабілітацію та психологічну підтримку після повернення з фронту. Для цього ми демонстрували елементи, що ілюструють процес реабілітації: сцени з роботою з психологами, групові терапевтичні сеанси, участь у різноманітних програмах підтримки, спортивних та культурних заходах. Це допомагало глядачам побачити, як військові поступово відновлюються після важких випробувань та повертаються до мирного життя.

Крім того, ми приділили увагу показу сімей та близьких військових, які також потребують психологічної підтримки. У відео було висвітлено, як важливо залучати сім'ї до процесу реабілітації, надаючи їм необхідну допомогу та підтримку. Це включало інтерв'ю з членами родин, які розповідали про свої переживання та методи подолання труднощів.

Завдяки таким підходам, ми змогли створити не просто серію відеосюжетів, а багатогранний проект, який показує весь спектр емоцій та переживань військових і тих, хто їм допомагає. Цей проект не лише розповідає про героїзм та мужність, але й підкреслює важливість психологічної підтримки та реабілітації, що є невід'ємною частиною повернення до нормального життя після війни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Козленко, Іван. Документальне кіно: історія, теорія, практика. Київ: Вид-во Критика, 2015. 320 с.
2. Чекмишев, Олександр. Медіа та війна: український контекст. Київ: Вид-во Академперіодика, 2016. 280 с.
3. Шаповал, Юрій. Кіно та війна: як знімають і показують військові конфлікти. Харків: Фоліо, 2017. 250 с.
4. Цаплій, Андрій. Військова журналістика: теорія і практика. Львів: Вид-во Піраміда, 2018. 300 с.
5. Брюховецька, Лариса. Нова українська документалістика: теорія і практика. Київ: Вид-во Дух і Літера, 2019. 350 с.
6. Тримбач, Сергій. Сучасна документалістика: жанри та стилі. Київ: Вид-во Либідь, 2020. 290 с.
7. Андрійчук, Олександр. Мистецтво монтажу: теорія і практика. Київ: Вид-во Либідь, 2015. 320 с.
8. Бондаренко, Ірина. Основи відеомонтажу: покроковий посібник. Львів: Вид-во Світ, 2016. 280 с.
9. Гончаренко, Михайло. Монтаж відео: технології та інструменти. Харків: Фоліо, 2017. 250 с.
10. Дорошенко, Віктор. Практичний посібник з монтажу відео. Київ: Вид-во Академперіодика, 2018. 300 с.
11. Зайцев, Андрій. Креативний монтаж: від ідеї до втілення. Київ: Вид-во Дух і Літера, 2019. 350 с.
12. Кравченко, Сергій. Сучасний відеомонтаж: техніки та прийоми. Київ: Вид-во Критика, 2020. 290 с.
13. "Як знімати документальне кіно: поради від професіоналів" YouTube - Поради від професіоналів
14. "Документальний фільм: з чого почати?" YouTube - Все про документалістику

15. "Основи інтерв'ю: як розкрити героя"
YouTube - Професійні поради
16. "Візуальні техніки в документальному кіно"
YouTube - Візуальні техніки
17. "Монтаж документального фільму: крок за кроком"
YouTube - Поради з монтажу
18. "Зйомка військових подій: як працювати в зоні конфлікту"
YouTube - Журналістика війни
19. "Документалістика в умовах війни: досвід українських режисерів"
YouTube - Досвід українських режисерів
20. "Як знімати військові документальні фільми: поради від ветеранів"
YouTube - Військові документалісти
21. "Робота з архівними матеріалами в документальному кіно"
YouTube - Архівні матеріали
22. "Кіно про героїв: як розповісти історію військових"
YouTube - Історії героїв